

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Gezinshuis Fortaleza

Leerboek

Toezicht nieuwe jeugdhulpaanbieder

Rapport gezinshuis Fortaleza

De hulpaanbieder aan het woord

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

Er wordt opgemerkt dat in gezinshuis Fortaleza oog is voor elk kind individueel. De kinderen worden gezien!

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

Er zal in de toekomst gezorgd worden dat de hulpverleningsplannen binnen de wettelijke termijn van zes weken zijn opgesteld. Dat moet geen enkel probleem zijn, omdat we inmiddels bekendheid hebben met het werken in het Clever. Wij zullen de toegang tot de klachtenregeling inzichtelijker maken door deze te vermelden op de website.

Verder zullen we extra alert zijn op het invullen en toevoegen van de risicoanalyses en veiligheidsafspraken en deze meenemen in de evaluaties.

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?

Er zal op tijd een hulpverleningsplan zijn voor ouders en jeugdigen, zodat voor iedereen duidelijk is waar we staan en aan welke doelen we met elkaar werken. Op onze website zal een link geplaatst worden naar de klachtenregeling waarvan wij gebruik maken.

Conclusie van de inspectie

De inspectie is positief over de lerende en open houding van gezinshuis Fortaleza. Daarbij staan de kinderen centraal.

De inspectie acht de aanbieder in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwt erop dat gezinshuis Fortaleza concrete verbetermaatregelen doorvoert om aan alle normen te voldoen en blijft ontwikkelingen volgen.

1 Inleiding

In september 2022 voerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: Inspectie) toezicht uit bij gezinshuis Fortaleza te Leerbroek.

Aanleiding

De Inspectie ziet een aanbieder van jeugdhulp als 'nieuwe jeugdhulpaanbieder' tot maximaal anderhalf jaar nadat de aanbieder is gestart met het zelfstandig verlenen van jeugdhulp aan eigen jeugdigen. Voor het toezicht op nieuwe jeugdhulpaanbieders is een selectie gemaakt van de normen uit het JIJ-kader.

Doel van het toezicht was om te bepalen of gezinshuis Fortaleza verantwoorde hulp biedt.

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het 'JIJ kader – nieuwe jeugdhulpaanbieder'. Dit toetsingskader bestaat uit zeven normen die vallen onder drie thema's: ontwikkelingsgerichte hulp, de deskundige hulpverlener en goed bestuur.

Het toetsingskader is te vinden op: www.igj.nl/publicaties/toetsingskaders/2021/01/05/het-ijj-kader.

Beschrijving gezinshuis Fortaleza

Gezinshuis Fortaleza is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel als vennootschap onder firma onder nummer 84915404. In januari 2022 is het gezinshuis opgericht en in april 2022 gestart met het leveren van gezinshuizorg. De gezinshuisouders waren daarvoor pleegouders. Gezinshuis Fortaleza werkt als onderaannemer van hoofdaannemer Leger des Heils. Gezinshuis Fortaleza biedt hulp en verblijf aan kinderen uit één gezin die (tijdelijk) niet meer thuis kunnen wonen. Het gezinshuis heeft plek voor maximaal drie gezinshuiskinderen. Ten tijde van het toezicht hebben de gezinshuisouders een uitzondering gemaakt en biedt het gezinshuis hulp aan vijf kinderen uit één gezin. Daarnaast hebben de gezinshuisouders drie eigen kinderen rond de middelbare schoolleeftijd.

De geboden hulp aan de kinderen wordt gefinancierd vanuit de Jeugdwet. Alle kinderen hebben een jeugdbeschermingsmaatregel. Omdat gezinshuis Fortaleza werkt als onderaannemer van Leger des Heils, loopt de financiering en de plaatsing van de kinderen via deze hoofdaannemer. Leger des Heils is eindverantwoordelijk voor de geboden hulp aan kinderen. Daarnaast is gezinshuis Fortaleza aangesloten bij Gezinshuis.com (franchise).

Gezinshuis Fortaleza bevindt zich in een vrijstaande woning met grote tuin die geschakeld is aan de woning van de ouders van een gezinshuisouder. Op de begane grond is de woonkamer en een open keuken. Op de eerste verdieping zijn de slaapkamers. De gezinshuiskinderen hebben een eigen slaapkamer of delen een slaapkamer met een broer of een zus. In het terrarium in de woonkamer zit een Mexicaanse rattenslang en buiten in de ren zijn kippen. In de tuin is volop speelbaarheid voor de kinderen.

De gezinshuisouders zijn beide fulltime gezinshuisouder. De gezinshuismoeder heeft de hbo opleiding pedagogiek gevolgd en werkervaring in de gehandicaptenzorg. De gezinshuisvader heeft een vwo diploma en geen ervaring in de zorg. Vanuit Leger des Heils zijn een trajectmanager en gedragswetenschapper betrokken, beide met een registratie bij Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ). De gedragswetenschapper wordt onder andere betrokken bij de intake en plaatsing van de jeugdigen, het schrijven en het evalueren van de behandelplannen van de kinderen. De gezinshuisouders kunnen de gedragswetenschapper en de trajectmanager benaderen voor vragen. De trajectmanager begeleidt het proces van de plaatsingen. De ouders van de gezinshuisvader zijn vrijwilliger in het gezinshuis Fortaleza.

Het gezinshuis is bezig met ISO certificering en is voornemens deze begin 2023 te behalen.

2 Conclusie

In dit hoofdstuk geeft de inspectie haar conclusies weer. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe het vervolg van het toezicht eruit zal zien.

Analyse

De inspectie constateerde op de volgende normen alleen positieve punten:

- Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners (1.1).
- De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving (1.5).
- De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp (3.2).
- De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp (3.3).

Verbetering is nodig op de volgende normen:

- Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen (2.1).

De aanbieder heeft laten weten inmiddels een verbetermaatregel en twee aandachtspunten doorgevoerd te hebben:

- De gedragswetenschapper heeft de vier missende risico inventarisaties en de veiligheidsafspraken toegevoegd aan de cliëntdossiers.
- De hulpverleningsplannen zullen voortaan binnen de wettelijke termijn van zes weken zijn opgesteld.
- Ouders worden actief geïnformeerd over de klachtenregeling en de klachtenregeling wordt nu vermeld op de website van gezinshuis Fortaleza.

Vervolg

De inspectie acht de aanbieder in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwt erop dat gezinshuis Fortaleza concrete verbetermaatregelen doorvoert om aan alle normen te voldoen en blijft ontwikkelingen volgen.

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspectie deze aantrof op het moment van toezicht. De inspectie geeft per norm aan wat haar oordeel is.

De inspectie beoordeelt de normen op een vierpuntschaal:

- *De aanbieder voldoet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm alleen positieve punten.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels aan de norm. De inspectie constateert op deze norm veelal positieve punten, verbetering is op punten mogelijk.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm overwegend negatieve punten, verbetering is noodzakelijk.*
- *De aanbieder voldoet niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm nauwelijks tot geen positieve punten, verbetering is zeer noodzakelijk.*
- *De inspectie heeft deze norm niet beoordeeld.*

Thema 1: Ontwikkelingsgerichte hulp

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulp gericht is op de ontwikkeling van de jeugdige en diens gezin.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Beeld

**Gezonde
ontwikkeling**

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 1.1		Oordeel
	Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.	

Uit de gesprekken met de gezinshuisouders, een gezinsvoogd en een gedragswetenschapper blijkt dat de gezinshuisouders een goed en gezamenlijk beeld hebben van de kinderen. De gezinshuismoeder geeft hierbij een aantal voorbeelden van behoeften van de verschillende kinderen en waar zij staan in hun ontwikkeling. Daarnaast hoort de inspectie in de gesprekken dat er een intensieve bezoeksregeling is met de ouders van de kinderen.

Uit het dossieronderzoek blijkt dat er voor iedere jeugdige een plan met doelen aanwezig is. De plannen bevatten een beschrijving wie de jeugdige is, diens achtergrond en de zorgbehoeften. De inspectie ziet dat de plannen besproken zijn met de gezinsvoogd en dat veranderingen in het beeld van de kinderen worden vastgelegd.

Norm 1.5		Oordeel
	De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.	

Het gezinshuis Fortaleza is landelijk gelegen aan de rand van het dorp. De inspectie ziet tijdens de rondleiding een schone en huiselijke woning. Op de begane grond is een open woonkeuken en de woonkamer met een gezellige zithoek, een box en allerlei speelgoed voor de kinderen. De woning is via de hal verbonden met de woning van de ouders van één van de gezinshuisouders. Er zijn op de eerste etage drie slaapkamers voor de vijf kinderen die afkomstig zijn uit één gezin. Voor de plaatsing van de broers en zussen hebben de gezinshuisouders twee stapelbedden aangeschaft. In de grote tuin staan een trampoline en speeltoestellen. De tuin is omheind en ter bescherming van de jonge kinderen zijn er hekjes geplaatst. In één van de schuren wordt door de gezinshuisouders groente verbouwd.

Uit de observatie en uit gesprekken met de gezinshuisouders, de gezinsvoogd en de gedragswetenschapper blijkt dat het gezinshuis Fortaleza een positief en stimulerend pedagogisch klimaat biedt. De inspectie hoort in het gesprek met de gezinshuisouders dat alle kinderen vanaf vier jaar naar school gaan en dat de kinderen een huisarts en een tandarts hebben. De inspectie hoort in het gesprek met de gezinshuisouders verder dat de kinderen graag buiten spelen en ziet dat er voor een kind een mandje gereedschap te gebruiken is.

Uit de gesprekken met de gezinshuisouders, de gezinsvoogd en de gedragswetenschapper blijkt dat het perspectief van de kinderen nog onduidelijk is en dat de kinderen daarom nog niet lid zijn van een sportvereniging of een club.

De inspectie ziet dat er in het gezinshuis brandmelders en blusdekens aanwezig zijn. Er zijn geen indicaties voor fysieke onveiligheid.

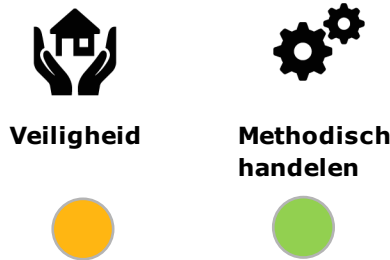
De inspectie hoort in het gesprek met de gezinshuisouders dat ze een babyfoon gebruiken als het jongste kind slaapt op haar/zijn slaapkamer. Uit de gesprekken met de gezinsvoogd, de gedragswetenschapper en de gezinshuisouders blijkt dat bij één kind onder de tien jaar de telefoon is afgenomen om het kind te beschermen. De inspectie ziet in het dossier dat deze maatregel is vastgelegd in zijn/haar cliëntdossier en wordt geëvalueerd wanneer het perspectief duidelijk is. Het gezinshuis maakt verder geen gebruik van camera's of vrijheidsbeperkende maatregelen.

"We bieden rust, structuur en veiligheid, de broertjes en zusjes mogen er zijn. We kijken goed wat een kind nodig heeft en waar hij/zij is in de ontwikkeling." gezinshuisouder

Thema 2: De kundige hulpverlener

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulpverleners in staat zijn om met voldoende actuele en passende kennis en kunde te handelen en in hoeverre hulpverleners met anderen samenwerken waar dat nodig is.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 2.1	Oordeel
 Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.	

De inspectie hoort in de gesprekken met de gezinshuisouders en de gedragswetenschapper dat de gedragswetenschapper de risico inventarisaties invult voor het gezinshuis. De inspectie ziet in één van de vijf dossiers van de kinderen een ingevulde risico inventarisatie in het digitale registratiesysteem Clever. Er ontbreken vier risico inventarisaties. Volgens de gedragswetenschapper spelen bij vier kinderen momenteel geen risico's bij het gezinshuis. Uit het gesprek met de gezinsvoogd blijkt dat hij/zij ook een risico inventarisatie (Arij) heeft ingevuld, maar niet gedeeld met heeft met de gedragswetenschapper en de gezinshuisouders. De gedragswetenschapper heeft in reactie op het conceptrapport aangegeven dat de risico inventarisatie (Arij) van de gezinsvoogd toch in een document terug te vinden is in Clever.

Uit de gesprekken met de gezinshuisouders, de gezinsvoogd en de gedragswetenschapper blijkt dat er mondeling heldere veiligheidsafspraken zijn gemaakt met betrekking tot een bepaald risico. Deze veiligheidsafspraken zijn echter niet vastgelegd in Clever.

De inspectie hoort in het gesprek met de gezinshuisouders dat de gezinshuismoeder bekend is met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, maar zij heeft de meldcode bij het gezinshuis nog niet hoeven toepassen.

Verbeterpunt:

- De inspectie verwacht dat gezinshuis Fortaleza bij de start van de hulp, tussentijds bij de evaluatie van de hulpverlening en bij veranderende omstandigheden een systematische

inschatting van de veiligheid maakt voor alle kinderen die bij hen verblijven. En dat eventuele veiligheidsafspraken vastgelegd worden.

Gezinshuis Fortaleza heeft in reactie op het conceptrapport aangegeven dat de gedragswetenschapper de vier missende risico inventarisaties en de veiligheidsafspraken rondom een risico heeft toegevoegd aan de cliëntdossiers.

Norm 2.3		Oordeel
	Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.	

De hulpverleningsplannen van de kinderen worden opgesteld door de gezinshuismoeder en de gedragswetenschapper. De eindverantwoordelijkheid voor de plannen ligt bij de hoofdaannemer Leger des Heils. Uit het gesprekken met de gezinshuisouders en de gedragswetenschapper en het cliëntdossieronderzoek blijkt dat voor ieder kind een hulpverleningsplan met doelen aanwezig is. Deze plannen van de huidige vijf gezinshuis kinderen zijn acht weken na start van de hulpverlening opgesteld. De doelen zijn helder, haalbaar en ontwikkelgericht. De gezinshuisouders zijn alert op (veranderende) behoefte van de kinderen. De gedragswetenschapper vertelt dat hij/zij de Waaiermethodiek heeft beschreven en dat de methodiek wordt ingevoerd en in het proces van het cliëntvolgsysteem Clever is opgenomen.

Om de vier weken is er een multidisciplinair overleg (hierna: MDO) met de gezinshuisouders, de gedragswetenschapper en de trajectmanager. Uit de gesprekken en het evaluatieverslag blijkt dat een week voor het toezicht met betrokkenen een MDO met evaluatie van de doelen heeft plaatsgevonden. De ouders zijn ook aanwezig bij een evaluatie als dat mogelijk is. Het is voor de inspectie navolgbaar dat de doelen na de evaluatie nog niet zijn aangepast door de gezinshuisouder, omdat het perspectief over een week helder wordt.

Aandachtspunt:

- Volgens artikel 4.1.3 van de Jeugdwet is de wettelijke termijn voor het opstellen van een hulpverleningsplan zes weken. Het is gezinshuis Fortaleza bij de plaatsing van de huidige vijf kinderen niet gelukt om binnen zes weken een hulpverleningsplan op te stellen. De inspectie verwacht dat gezinshuis Fortaleza maatregelen treft om deze termijn te behalen.

Thema 3: Goed bestuur

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de organisatie op een goede wijze wordt bestuurd en een lerende organisatie is die zich voortdurend verbetert.

In onderstaand figuur ziet u direct wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

In onderstaande tabel leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 3.2	Oordeel
 De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp.	

Uit het dossieronderzoek blijkt dat er voor de gezinshuisouders en de vrijwilligers (ouders van één van de gezinshuisouders) een recente Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) aanwezig is met het juiste profiel.

Uit de gesprekken blijkt dat één van de gezinshuisouders een relevante hbo opleiding pedagogiek heeft en is voornemens om een SKJ registratie te behalen. Daarnaast volgen beide gezinshuisouders intervisie en trainingen via Leger des Heils zoals de Waaier methode. De gezinshuisouders zetten een externe coach in op thema's als samenwerking en vitaliteit. Ook is er vanuit de hoofdaannemer Leger des Heils een SKJ geregistreerde gedragswetenschapper en een SKJ geregistreerde trajectmanager betrokken. De gedragswetenschapper en de trajectmanager wordt onder andere betrokken bij de intake en plaatsing van de jeugdigen, het schrijven en het evalueren van de behandelplannen van de kinderen. De gezinshuisouders kunnen de gedragswetenschapper en de trajectmanager benaderen voor vragen. Verder heeft de trajectmanager video interactie begeleiding ingezet bij de gezinshuisouders en de kinderen.

Het gezinshuis Fortaleza is aangesloten bij Gezinshuis.com. Gezinshuis.com ondersteunt het gezinshuis bij het voldoen aan een aantal kwaliteitseisen. Daarnaast neemt Gezinshuis.com een audit af bij het gezinshuis waarin ze de kwaliteitseisen toetsen.

Het gezinshuis is bezig met ISO certificering en is voornemens deze begin 2023 te behalen.

Norm 3.3**Oordeel**

De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp.

Uit het gesprek met de gezinshuisouders blijkt dat er nog geen incidenten hebben plaatsgevonden. De gezinshuisouders geven aan dat er een protocol en een registratieformulier is voor incidenten van Gezinshuis.com en laten dit aan de inspectie zien. De gezinshuisouders geven aan dat als er een incident plaatsvindt ze contact opnemen met de gedragswetenschapper voor de vervolgstappen. Volgens de gedragswetenschapper moeten de gezinshuisouders een incident ook in Clever melden; dat kan ook op het registratieformulier van Gezinshuis.com.

Uit de gesprekken met de gezinshuisouders en de regiomanager van Gezinshuis.com blijkt dat gezinshuis Fortaleza in januari 2023 gaat meedoen aan een clienttevredenheidsonderzoek.

De gezinshuisouders hebben tegenspraak georganiseerd via Gezinshuis.com, de coach en de gedragswetenschapper en trajectbeleider. Daarnaast spreekt het echtpaar elkaar onderling aan. Tot slot geeft de gezinshuisvader aan in het gesprek met de inspectie dat hij deelneemt aan regiobijeenkomsten met andere gezinshuisouders van Gezinshuis.com.

Norm 3.4**Oordeel**

De bestuurder biedt jongeren en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.

De gezinshuisouders geven in het gesprek met de inspectie aan dat het gezinshuis een klachtenregeling heeft van Gezinshuis.com en dat de hoofdaannemer Leger des Heils ook een klachtenregeling heeft. De gezinshuisouders vertellen dat de trajectmanager het intakegesprek met de ouders heeft gehad en dat ze niet weten of de klachtenregeling met de ouders is besproken. Het gezinshuis Fortaleza heeft tot nu toe geen klachten gehad.

Op de website van het gezinshuis Fortaleza staat geen link naar een klachtenregeling.

De inspectie hoort in het gesprek met de gezinshuisouders dat het gezinshuis een Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ) vertrouwenspersoon heeft. De vertrouwenspersoon is een aantal keren in het gezinshuis geweest om met de kinderen te praten en te spelen.

Aandachtspunt:

- De inspectie verwacht van gezinshuis Fortaleza dat ouders actief worden gewezen op het bestaan van een onafhankelijke klachtencommissie.

Na afloop van het inspectiebezoek heeft gezinshuis Fortaleza laten weten dat de hoofdaannemer Leger des Heils met de ouders over de klachtenregeling heeft gesproken tijdens het

kennismakingsgesprek. Volgens de gezinshuisouders is dat het standaard beleid en gaan zij dat vastleggen in het protocol betreffende de klachtencommissie.

Bijlage: Verantwoording van het toezicht

De inspectie voerde het toezicht bij gezinshuis Fortaleza uit op 15 september 2022. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikte de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Observatie van de begeleiding van twee kinderen.
- Een gesprek met twee gezinshuisouders.
- Gestructureerde interviews met:
 - een gedragswetenschapper
 - een gezinsvoogd
 - een regiomanager van Gezinshuis.com
- De check van vijf dossiers op de aanwezigheid van de Verklaring Omtrent het Gedrag van medewerkers, waarbij de inspectie op basis van een aantal criteria zelf de dossiers heeft geselecteerd.
- De check van twee dossiers van jeugdigen, onder andere op de aanwezigheid van een plan en risico-inschattingen en -beoordelingen. Hierbij was een gezinshuisouder aanwezig. De inspectie heeft zelf de dossiers geselecteerd.
- Observaties van de leef- en verblijfruimten.
- Inzage portaal van Gezinshuis.com.

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl